

Högskolan Halmstad
Akademin för Hälsa och välfärd

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEUTBILDNING MED INRIKTNING MOT PSYKIATRI

STUDIEHANDLEDNING

Socialpsykiatri och psykosociala insatser, 7,5 hp
Kvartsfart distans
VT 2016

Examinator

Henrika Jormfeldt
035- 167786

Henrika.jormfeldt@hh.se

Universitetsadjunkt

Jörgen Öjervall
035 – 167454

Jorgen.ojervall@hh.se

Välkomna till kursen

Välkommen till kursen **Socialpsykiatri och psykosociala insatser**, 7,5 hp som ges på kvartsfart distans under vt 16.

Kursens mål:

Målet med kursen är att den studerande ska ha kunskaper inom psykiatrisk omvårdnad med fokus på psykosociala insatser inom psykiatrisjuvsköterskans arbetsområde. Kursens mål är att studenten ska tillägna sig kunskaper om olika socialpsykiatriska arbetssätt och dess inverkan på individers och grupperns hälsa och livskvalitet. Dessutom ska studenten tillägna sig fördjupade kunskaper om betydelsen av delaktighet i samhället för hälsa och välbefinnande samt specialistsjuvsköterskans roll i olika socialpsykiatriska arbetssätt.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för olika evidensbaserade metoder tillämpliga inom socialpsykiatrisk vård
- beskriva ansvarsfördelningen mellan landstingskommunala och primärkommunala vård- och stödinsatser
- redogöra för tillämpliga delar av socialtjänstlagen (SoL) och lagen om särskilt stöd och service (LSS)

Färdighet och förmåga

- självständigt och i samarbete med olika vård- och servicegivare bedöma behov av vård- och stödinsatser
- planera samordnade insatser inom det socialpsykiatriska området med hänsyn till individuella behov och relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med hänsyn till mänskliga rättigheter

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- analysera och kritisk reflektera de teorier och metoder som används inom socialpsykiatrisk vård
- förhålla sig aktiv till sitt eget lärande och fortlöpande utveckla sin kompetens inom psykiatrisk omvårdnad

Examination och betyg

- Studieuppgift 1 består av ett virtuellt litteraturseminarium på temat barn- och ungdomspsykiatri den 14/3 på BB. Betyg G eller IG.
- Examinationsuppgift I består i du tillsammans med din grupp skriver en rapport på max 3 A4-sidor där du/ni visar hur ni bearbetat caset utifrån ert komplexa ohälsotillstånd. Rapporten publiceras senast den 13/1-2016 på BB. Alla läser allas arbeten. Seminariet äger rum 20/1 2016 på Campus. Betyg G eller IG.
- Kursdeltagare som inte deltar i de obligatoriska momenten eller inte genomför studieuppgifter och seminarier ska kontakta kursansvarig för kompletterande uppgifter. Vid IG på någon uppgift gäller komplettering enligt lärarens instruktion.

Kursens arbetsformer

Undervisningen kan ske i form av ex: föreläsningar, lektioner, seminarier, simuleringsövningar och verksamhetsförlagd utbildning. I de fall kursen ges på distans kan andra undervisningsformer förekomma. Undervisningen sker med hjälp av modern informations- och kommunikationsteknik Obligatoriska moment kan förekomma. Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma..

Examination

Som betyg för hel kurs används något av uttrycken Underkänd eller Godkänd. Examination kan ske dels individuellt och/eller i grupp i form av skriftliga och muntliga tentamina. Efter genomgången kurs har studenten rätt till en ordinarie examination samt därefter fyra examinationstillfällen.

Kursvärdering

I kursen ingår kursvärdering. Denna skall vara vägledande för utveckling och planering av kursen. Kursvärderingen skall dokumenteras och redovisas för studenten.

Kurslitteratur

- Brain, Cecilia. Landqvist-Stockman, Susan. & Hasse, Olsson. Integrerad Psykiatri Case management i teori och praktik. Lund: Studentlitteratur, 2014.
- *Edberg, Anna-Karin. Ehrenberg, Anna. Friberg, Febe. Wallin, Lars. & Wijk, Helle. Omvårdnad på avancerad nivå - kärnkompetenser inom sjuksköterskans specialistområden. Studentlitteratur, 2013.
- *Fossum, Björn. Kommunikation -Samtal och bemötande i vården. Lund: Studentlitteratur, 2013.
- Karlsson, Magnus. Arbetsinriktad rehabilitering vid psykiska funktionshinder. Lund: Studentlitteratur, 2008.
- Lejsgaard, S., & Christensen, Huus Jensen. Didaktik och patientutbildning. Lund: Studentlitteratur, 2014.
- * Herlofson, Jörgen. m fl. red. Psykiatri. Lund: Studentlitteratur, 2009.
- Borg, Marit. & Topor, Alain. Relationer som hjälper - Om återhämtningsprocesser vid svåra psykiska problem. Lund: Studentlitteratur, 2008.
- * Willman, Ania., Stoltz, Peter. & Bathsevani, Christel. Evidensbaserad omvårdnad: En bro mellan forskning och klinisk verksamhet. 3.uppl., Studentlitteratur, 2011
- Wolmesjö, Maria. & Lars, Zanderin. *LSS- regelsystem, implementering och realitet*. Lund. Studentlitteratur, 2009

* Förekommer i flera kurser under utbildningen

Referenslitteratur

- Leksén, Annika. *Work and Psychiatric Disabilities. A person, environment, and occupation perspective on Individual Placement and Support*. Lunds University. 2014. [Tillgänglig 150811 på: <https://lup.lub.lu.se/search/publication/4316665>].
- Sveriges kommuner och landsting. Rehabiliteringsgarantin, 2013, psykisk hälsa. [Tillgänglig 140811. http://www.skl.se/vi_arbetar_med/socialomsorgochstod/psykiskhalsa].
- Jormfeldt, H., Rask, M., Brunt, D., Bengtsson, A., & Svedberg, P. (2013). Staffs' experiences of a person-centered health education group intervention among people with a persistent mental illness. *Issues in Mental Health Nursing*, 34, 488–496.
- Jormfeldt, H., Brunt, D., Rask, M., Bengtsson, A., & Svedberg P. (2012). Experiences of a person-centred health education group intervention. A qualitative study among people with a persistent mental illness. *Issues in Mental Health Nursing*, 33 (4), 209-216.

Avhandlingar, referenslitteratur och artiklar ur vetenskapliga tidskrifter tillkommer.

Kursmoment

<p>Kurstillfälle 1 - Introduktion och workshop Campus Halmstad</p>	<p>27/1 9.00 – 17.00</p>
<p>9.00 – 12.00 Introduktion Första kurstillfället börjar med en introduktion då vi går igenom studiehandledningen, gruppindelning och diskuterar förväntningar på kursen. Information ges om kurslitteratur, studieuppgifter, examinationsuppgift och kurskrav.</p> <p>13.00 -17.00 Workshop Hälsoutbildning i grupp vid varaktig psykisk ohälsa – empowerment och delaktighet - ett exempel från Psykiatri Halland</p>	<p>Henrika Jormfeldt Jörgen Öjervall</p> <p>Tina Ekeroth Maj Andersson Glenn Henner Richard Johnsson</p>
<p>Kurstillfälle 2 – Självstudier - kurslitteratur</p>	<p>16/2 9.00 – 17.00</p>
<p>Beskrivning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Läs boken, Fossum, Bjöörn. (2013) Kommunikation -Samtal och bemötande i vården. och Lejsgaard, S., & Christensen, Huus Jensen. (2014). Didaktik och patientutbildning. Fokusera på två valfria kapitel ur vardera boken. • Skriv utifrån valda kapitel ett <i>seminariebidrag</i> på högst ½ A4 sida per kapitel (d.v.s. 2 A4 sidor totalt exklusiver försättsblad och referenser). Relatera kort det huvudsakliga innehållet i dessa kapitel till de två vetenskapliga artiklarna i referenslitteraturen och bearbeta texten så att den är sammanhängande och så att eventuella motsägande påståenden eller överensstämmelser i de olika källorna tydliggörs. Referera korrekt till de 4 kapitel ni använder. <p>Spara texten med dina reflektioner som underlag till BB seminarium den 14 mars och till examinationsuppgiften den 8 juni.</p>	
<p>Kurstillfälle 3 – Självstudier - kurslitteratur</p>	<p>30/2 9.00 – 17.00</p>
<p>Beskrivning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Läs böckerna Karlsson, Magnus. (2008). Arbetsinriktad rehabilitering vid psykiska funktionshinder och Brain, Cecilia. Landqvist-Stockman, Susan. & Hasse, Olsson. Integrerad Psykiatri Case management i teori och praktik. (2014). Fokusera på två valfria kapitel ur vardera boken. • Skriv utifrån valda kapitel ett <i>seminariebidrag</i> på högst ½ A4 sida per kapitel (d.v.s. 2 A4 sidor totalt exklusiver försättsblad och referenser). Bearbeta texten så att den är sammanhängande och så att eventuella motsägande påståenden eller överensstämmelser i de olika källorna tydliggörs. Referera korrekt till de 4 kapitel ni använder. • Spara texten med dina reflektioner som underlag till BB seminarium den 14 mars och till examinationsuppgiften den 8 juni. 	

Kurstillfälle 4 – Virtuellt litteraturseminarium BB Barnpsykiatri	14/3 9.00 – 17.00
Seminarium på BB - Evidensbaserade metoder tillämpliga inom socialpsykiatrisk vård. <ul style="list-style-type: none"> För mer information var god se Studieuppgifter och examinationsuppgifter i slutet av studiehandledningen. 	Jörgen Öjervall
Kurstillfälle 5 - Självstudier - kurslitteratur	28/3 9.00 – 17.00
Beskrivning <ul style="list-style-type: none"> Läs boken, Borg, Marit. & Topor, Alain. (2008). Relationer som hjälper - Om återhämtningsprocesser vid svåra psykiska problem. och Edberg, Anna-Karin. Ehrenberg, Anna. Friberg, Febe. Wallin, Lars. & Wijk, Helle. (2013). Omvårdnad på avancerad nivå - kärnkompetenser inom sjuksköterskans specialistområden. Fokusera på två valfria kapitel vardera ur böckerna. Skriv utifrån valda kapitel ett seminariebidrag (d.v.s. 2 A4 sidor totalt exklusive försättsblad och referenser som tidigare). Spara texten med dina reflektioner som underlag till examinationsuppgiften den 8 juni. 	
VFU innehåll	V 14 – 17 (grupp 1) V 18 – 21 (grupp 2)
Som förberedelse inför den verksamhetsförlagda examinationen ska du tillsammans med din handledare välja ut en lämplig patient där samordnad vård/rehabilitering behöver planeras. Du skall förbereda dig inför mötet genom att samla adekvat information kring patienten samt uppföljning och eventuell samordning av behandlingsinsatser i samband i samband med utskrivningen.	
Besök av kurslärare på VFU	V 17 (grupp 1) V 21 (grupp 2)
Bedömningssamtal där handledare, student och lärare deltar. Examination av den praktiska delen av Triple Jump. För vidare information var god se utförlig beskrivning i studiehandledningens sista del.	Henrika Jormfeldt Patrik Dahlqvist-Jönsson
Kurstillfälle 6 - Självstudier	1/6 9.00 – 17.00
Självstudier då du sammanställer din examinationsuppgift och förbereder hur du ska presentera densamma för övriga kurskamrater. Inlämning av Triple jump - rapport via BB senast kl. 17.00.	
Kurstillfälle 7 – Examinationsseminarium Campus	8/6 09.00 – 12.00
09.00 – 12.00 Examinationsseminarium Varje student har ca 15 minuter till förfogande för sin presentation (10 minuter + frågor från auditoriet) utifrån eget valt upplägg. Se information Examinationsuppgift. Kursutvärdering Vid detta kurstillfälle kommer vi att utvärdera kursen muntligt och skriftligt.	Henrika Jormfeldt Patrik Dahlqvist-Jönsson

Studieuppgifter och examinationsuppgift

Studieuppgift 1 - Virtuellt litteraturseminarium på BB, Evidensbaserade metoder tillämpliga inom socialpsykiatrisk vård. 1 hp

Beskrivning

Förbered dig individuellt genom att läsa anvisad kurslitteratur i enlighet med studiehandledningen.

Skriv ett seminariebidrag utifrån valda kapitel. Bearbeta texten så att den är sammanhängande och så att eventuella motsägande påståenden eller överensstämmelser i de olika källorna tydliggörs. Referera korrekt till de källor som används.

Syfte

Syftet med uppgiften är att du ska tillägna sig kunskaper om olika socialpsykiatriska arbetssätt och dess inverkan på individers och grupper hälsa och livskvalitet. Dessutom ska studenten tillägna sig fördjupade kunskaper om betydelsen av delaktighet i samhället för hälsa och välbefinnande samt specialistsjuksköterskans roll i olika socialpsykiatriska arbetssätt.

* *examinationsgrundande*

VFU – Psykiatrisk öppenvård 4 hp

Beskrivning

Förbered dig individuellt genom att läsa anvisad kurslitteratur i enlighet med studiehandledningen.

Skriv gemensamt i gruppen ett seminariebidrag utifrån era valda kapitel. Bearbeta texten så att den är sammanhängande och så att eventuella motsägande påståenden eller överensstämmelser i de olika källorna tydliggörs. Referera korrekt till de källor ni använder.

Syfte

Syftet med uppgiften är att du ska tillägna dig kunskaper om olika socialpsykiatriska arbetssätt och dess inverkan på individers och grupper hälsa och livskvalitet. Dessutom ska du tillägna sig fördjupade kunskaper om betydelsen av delaktighet i samhället för hälsa och välbefinnande samt specialistsjuksköterskans roll i olika socialpsykiatriska arbetssätt.

* *examinationsgrundande*

Examinationsuppgift – VFU-uppgift, Triple Jump 2,5 hp

Steg 1

Välj i samråd med din handledare en patient där samordnad vård/rehabilitering behöver planeras. Gör en självständig omvårdnadsbedömning för den patient där samordnad vård/rehabilitering behöver initieras. Initiera planerings/samordningsmöte relaterat till patientens diagnos/problem, behandling/rehabilitering och uppföljning. Delge din handledare de problemställningar du uppmärksammat muntligen och föreslå åtgärder på individnivå och enhetsnivå.

Steg 2

Genomför en kunskapsökning kring de problemställningar som du uppmärksammat i relation till patientens diagnos/problem, behandling och uppföljning. Använd kurslitteratur, vetenskapliga artiklar och dokumenterade rutiner som finns på enheten ex samverkansavtal och nationella riktlinjer.

Steg 3

Beskriv kortfattat i rapportform vilka omvårdnadsbehov patienten har och hur dessa är tillgodosedda i den planering som du deltagit i framtagandet av. Reflektera över valet av åtgärder och hur dessa är tillämpade utifrån de referenser du använt i steg 2. Referenser ska anges i rapporten enligt riktlinjer för vetenskapliga arbeten. Rapporten (max 3 A4 sidor exklusive försättsblad och referenser) ska vara kursledaren, examinator och klassen tillhanda via BB senast onsdagen den 1 juni för inläsning inför examinationsseminarium den 8 juni.

Examinationsseminarium

Vid seminariet presenterar varje student sin skriftliga examinationsuppgift på ett eget valt upplägg (Powerpoint, overhead, tavlan, rollspel mm). Varje student har ca 15 minuter (presentation 10 minuter och frågor 5 minuter) till förfogande för sin presentation. Varje deltagare ska vara aktiv i seminariet och bidra med egna frågeställningar och reflektioner under seminariet. Som avslutning på presentationen besvarar studenten också frågor från övriga seminariedeltagare och examinator.

Bedömning

Din förmåga att relatera till och reflektera över hur du tillämpar och integrerar teoretisk kunskap i det kliniska arbetet i förhållande till ditt specialinområde bedöms med hjälp av kursens målbeskrivning samt din skriftliga redogörelse i Triple Jump. Din kunskapsöversikt skall vara kursansvarig tillhanda senast tre dagar före avtalad tid för det bedömningsamtal mellan student, handledare och kurslärare, som sker individuellt ute på klinik efter överenskommelse med kursansvarig.

Rapporten bedöms av examinator med utgångspunkt från lärandemål samt att samtliga delar under steg 3 finns beskrivna.

* examinationsgrundande